

SAMENWERKINGSOVEREENKOMST met de Stichting Nationaal Park Hollandse Duinen

De ondergetekenden:

1. **Dunea N.V.**, een naamloze vennootschap statutair gevestigd te Zoetermeer en kantoorhoudend te 2719 EG Zoetermeer, Plein van de Verenigde Naties 11, ingeschreven in het handelsregister onder nummer 27122974, hierbij vertegenwoordigd door de heer drs. W.M.E Drossaert, directeur ("**Dunea**");
2. **Staatsbosbeheer**, een publiekrechtelijke rechtspersoon gevestigd en kantoorhoudend te 3811 MG Amersfoort, Smallepad 5, ingeschreven in het handelsregister onder nummer 30263544, ten deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer ir. S. Thijsen BNT, directeur ("**Staatsbosbeheer**");
3. De publiekrechtelijke rechtspersoon de **provincie Zuid-Holland**, gevestigd te Den Haag en op grond van artikel 176, lid 2, van de Provinciewet vertegenwoordigd door de Commissaris van de Koning, dan wel zijn gemachtigde, verder te noemen "Zuid-Holland" als ook het bestuursorgaan Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, vertegenwoordigd door gedeputeerde de heer ir. B. Potjer, daartoe gemachtigd ingevolge hun besluit van 31 oktober 2023, ("**Provincie**");
4. **Gemeente Den Haag**, met zetel te 2511 BT Den Haag aan het Spui 70, ingeschreven in het handelsregister onder nummer 27370927, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer R. Barker MSc, wethouder Buitenruimte, Dierenwelzijn, Milieu en stadsdeel Haagse Hout, daartoe aangewezen door de Burgemeester van Den Haag volgens artikel 171 Gemeentewet en artikel 10:3, eerste lid, Algemene wet bestuursrecht, handelend ter uitvoering van het door hem in mandaat genomen besluit van burgemeester en wethouders van heden, 3 november 2023, tot het aangaan van deze overeenkomst ("**Gemeente** ");

5. **Stichting Nationaal Park Hollandse Duinen**, een stichting statutair gevestigd in de gemeente 's-Gravenhage en kantoorhoudend te 2719 EG Zoetermeer, Plein van de Verenigde Naties 11, ingeschreven in het handelsregister onder nummer 72394714, hierbij vertegenwoordigd door de heer drs. W.M.E Drossaert, voorzitter ("**Stichting**").

Dunea, Staatsbosbeheer, Provincie, Stichting, Gemeente hierna gezamenlijk aangeduid als "**Partijen**" en ieder van hen als "**Partij**".

Overwegende dat:

- A. Na het uitroepen van 'Hollandse Duinen' tot één van de mooiste natuurgebieden van Nederland bij de door het ministerie van EZ geïnitieerde landelijke verkiezing in 2016, de ambities en gecreëerde verwachtingen geconcretiseerd moesten worden.
- B. Dunea, Staatsbosbeheer en de Provincie in 2018 het initiatief hebben genomen om samen met (gebieds)partners Nationaal Park Hollandse Duinen (NPHD) stevig te verankeren binnen de provincie Zuid-Holland als Nationaal Park (NP) van wereldklasse. Onder de partners (verder aangeduid als "Partners") bevinden zich terreinbeheerders, overheden, ondernemers, marketingorganisaties, maatschappelijke en culturele organisaties.
- C. In het kader van de hiervoor onder B. bedoelde samenwerking en mede in verband met de aanvraag van de status NP op 21 augustus 2018 de Stichting is opgericht.
- D. Om de ambities en doelen van NP Hollandse Duinen te realiseren, een werkorganisatie is ingesteld, die wordt aangestuurd door alle (substantieel) betalende of bijdragende Partijen.
- E. In het kader van de samenwerking eerder samenwerkingsovereenkomsten zijn gesloten tussen Partijen. De meest recente samenwerkingsovereenkomst ("**SOK**") heeft een looptijd tot en met 31 december 2023.
- F. Partijen de wens hebben uitgesproken om de samenwerking te continueren met hernieuwde afspraken voor de periode 2024 tot en met 2028.
- G. In deze samenwerking meer nadruk komt te liggen op de voortgang van de (strategische) projecten en de sturing daarop en wat ervoor nodig is die voortgang te bereiken, zoals het versterken van betrokkenheid van partners en de samenhang in het Uitvoeringsprogramma.
- H. De onderhavige samenwerking gezien wordt in een lange termijnperspectief, dat nodig is om NP Hollandse Duinen door te ontwikkelen.
- I. In onderhavige SOK Partijen hun afspraken, rechten en verplichtingen vastleggen, een en ander met inachtneming van het publiekrechtelijk voorbehoud ingevolge artikel 10 lid 9 van deze SOK.

en komen hierbij overeen:

Artikel 1 DOEL VAN DE SAMENWERKING

De onderhavige samenwerking omvat de navolgende doelstellingen:

1. het versterken van de navolgende waarden in het brede Zuid-Hollandse kustgebied gelegen tussen Hoek van Holland en Hillegom: natuur, drinkwaterwinning, waterhuishouding, kustveiligheid, erfgoed, recreatie en landschap met als overkoepelende maatschappelijke waarden: een gezonde leefomgeving en een aantrekkelijk vestigingsklimaat;
2. het vergroten van het bewustzijn van het belang van bovengenoemde waarden;
3. het verkrijgen en vervolgens langdurig behouden van de status Nationaal Park voor het hiervoor onder (1.) bedoelde kustgebied, toe te kennen door de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselveiligheid;
4. indien relevant het instellen van een fonds door de Stichting ten behoeve van de (her)verdeling van middelen bestemd voor de realisatie van voormelde doelstellingen.

Artikel 2 DEFINITIES

1. **Stichting** Nationaal Park Hollandse Duinen: door Dunea opgericht en de directie van Dunea vormt derhalve het bestuur. De Stichting functioneert als rechtspersoon die belangen, waaronder de financiële, van NPHD behartigt;
2. **Werkorganisatie**: het bestuur van de Stichting stelt in afstemming met Partijen een werkorganisatie aan met daarin de volgende functies/rollen: directeur, secretaris, programmamanager, communicatiemanager en fondsenwerver. De werkorganisatie richt zich op het realiseren van het door alle partners vastgestelde Uitvoeringsprogramma 2021-2025 door ondersteuning te bieden aan de partners die voor de uitvoering zorgen. Daarnaast ligt fondsenwerving, relatiebeheer, communicatie en marketing van NPHD bij de werkorganisatie en het ontwikkelen en vormgeven van de benodigde partnerschappen, bijvoorbeeld met ondernemers;
3. **Uitvoeringsprogramma**: de verzameling van projecten die door partners van NPHD uitgevoerd worden en die bijdragen aan de realisatie van de doelen en creëren van meerwaarde voor alle partners. De voortgang van het Uitvoeringsprogramma wordt gemonitord en bijgestuurd door de Stuurgroep en regelmatig geactualiseerd met instemming van de partners;
4. **Directeur NPHD**: maakt deel uit van en geeft dagelijkse leiding aan de werkorganisatie;
5. **Besturingspartners**: de partijen die die onderhavige SOK ondertekenen;
6. **Stuurgroep**: bestuurders van de Besturingspartners vormen gezamenlijk de Stuurgroep waarin de afstemming en sturing plaatsvindt op: voortgang van het lopende Uitvoeringsprogramma, de aanpak van de werkorganisatie, verder brengen inhoudelijke ambities en verantwoording wordt afgelegd over de besteding van de bijgedragen middelen. In de Stuurgroep zitten: de voorzitter van het bestuur van de Stichting, directeur Dunea, provinciehoofd Staatsbosbeheer Zuid-Holland, gedeputeerde Provincie, wethouder Gemeente;
7. **Beleidsteam**: adviseurs van de afzonderlijke stuurgroepleden. Voorzitter komt uit de Werkorganisatie. De teamleden adviseren hun eigen bestuurders over de voortgang van NPHD. Daarnaast adviseert het beleidsteam de werkorganisatie over de doelstellingen, levert input voor het jaarplan, meldt eventuele nieuwe projecten en signaleert kansen en

bedreigingen. Daarnaast zijn de teamleden eerste aanspreekpunt voor hun eigen organisaties;

8. **Strategische partners:** de partijen die een samenwerkingsovereenkomst met de stichting NPHD afsluiten en minimaal trekker zijn van een strategisch project/programma en bijdragen aan de strategische ontwikkeling van NPHD;
9. **Partner:** de in overweging B en artikel 8 van deze SOK bedoelde Partners die geen deel uitmaken van de samenwerking zoals vastgelegd is in deze SOK.

Artikel 3 INSPANNINGSVERPLICHTINGEN VAN PARTIJEN

1. De Provincie spant zich in om:
 - a) Nationaal Park Hollandse Duinen op te nemen in de Omgevingsvisie en indien nodig het Omgevingsprogramma van de Provincie. Daarnaast worden de ambities in samenhang met het provinciale beleid en in samenwerking met de relevante partners, verder uitgewerkt;
 - b) het uitvoeringsprogramma van NPHD waar mogelijk te stroomlijnen met lopende (provinciale) uitvoeringsprogramma's en projecten in dit gebied;
 - c) de zichtbaarheid en bekendheid van NPHD actief te vergroten en de boodschap van NPHD te verwerken in eigen communicatie- en marketinguitingen bij relevante thema's, projecten en communicatie;
 - d) trekker te zijn van of mee te werken aan projecten en/of programma's die bijdragen aan de onder Artikel 1 genoemde doelstellingen voor zover deze aansluiten bij de kerntaken van de Provincie;
 - e) met andere provincies in overleg te blijven over nationale parken; en
 - f) samen met andere provincies in overleg te blijven met het ministerie van Landbouw Natuurbeheer en Voedselkwaliteit over het stelsel van nationale parken en de (financiële) rol van het ministerie daarin.
2. Staatsbosbeheer spant zich in om:
 - a) het uitvoeringsprogramma van NPHD te stroomlijnen met interne uitvoeringsprogramma's, zoals het programma Groene Metropool, programma Natuur alsmede de opgaven voortkomend uit lopende programma's en projecten zoals ZH-PLG en de opgavekaart Kust en Duinen;
 - b) samen met Dunea de coördinatie van het Rangersprogramma vorm te geven en hierdoor NPHD een herkenbaar en gastvrij gezicht te geven;
 - c) de zichtbaarheid en bekendheid van NPHD actief te vergroten en de boodschap van NPHD te verwerken in eigen communicatie- en marketinguitingen bij relevante thema's, projecten en communicatie;
 - d) een faciliterende rol te spelen tussen wetenschap en praktijk waardoor Partijen samen kunnen leren en innoveren om zo de natuur en biodiversiteit te verbeteren; en
 - e) trekker te zijn van of mee te werken aan projecten en/of programma's die bijdragen aan de onder Artikel 1 genoemde doelstellingen voor zover deze aansluiten bij de kerntaken van Staatsbosbeheer.
3. De Gemeente spant zich in om:
 - a) de ambities van NPHD in de gemeentelijke omgevingsvisie te verankeren;
 - b) het uitvoeringsprogramma van NPHD te stroomlijnen met interne uitvoeringsprogramma's;

- c) de zichtbaarheid en bekendheid van NPHD actief te vergroten en de boodschap van NPHD te verwerken in eigen communicatie- en marketinguitingen bij relevante thema's, projecten en communicatie;
 - d) trekker te zijn van of mee te werken aan projecten en/of programma's die bijdragen aan de onder Artikel 1 genoemde doelstellingen voor zover deze aansluiten bij de kerntaken van de Gemeente.
4. Dunea spant zich in om:
- a) het uitvoeringsprogramma van NPHD te stroomlijnen met interne uitvoeringsprogramma's;
 - b) samen met Staatsbosbeheer de coördinatie van het Rangersprogramma vorm te geven en hierdoor NPHD een herkenbaar en gastvrij gezicht te geven;
 - c) de zichtbaarheid en bekendheid van NPHD actief te vergroten en de boodschap van NPHD te verwerken in eigen communicatie- en marketinguitingen bij relevante thema's, projecten en communicatie;
 - d) trekker te zijn van of mee te werken aan projecten en/of programma's die bijdragen aan de onder Artikel 1 genoemde doelstellingen voor zover deze aansluiten bij de kerntaken van Dunea; en
 - e) het beheer van de domeinnamen te verzorgen.
5. De kosten die bovenstaande activiteiten en projecten met zich meebrengen worden door de desbetreffende Partijen gedragen;
6. Partijen spannen zich gezamenlijk in om aanvullende structurele financiering voor de werkorganisatie te bewerkstelligen.

Artikel 4 FINANCIERING

1. Dunea stelt jaarlijks een bijdrage aan de Stichting ter beschikking voor de realisatie van de onder Artikel 1 genoemde doelstellingen. De bijdrage bedraagt voor 2024 honderd drieëntwintigduizend euro (€123.000,-) inclusief BTW. Dit telkens op of omstreeks 1 januari van het betreffende kalenderjaar vallend binnen de looptijd van deze SOK;
2. Staatsbosbeheer stelt jaarlijks een bijdrage aan de Stichting ter beschikking voor de realisatie van de onder Artikel 1 genoemde doelstellingen. De bijdrage bedraagt voor 2024 honderd drieëntwintigduizend euro (€ 123.000,-) inclusief BTW. Dit telkens op of omstreeks 1 januari van het betreffende kalenderjaar vallend binnen de looptijd van deze SOK;
3. De stichting Nationaal Park Hollandse Duinen vraagt jaarlijks bij de Provincie een subsidie van honderd eenentwintigduizend euro (€ 121.000,-) inclusief BTW aan voor activiteiten die bijdragen aan de onder Artikel 1 genoemde doelstellingen. De Provincie en de Stichting maken in nader overleg afspraken over de datum van de subsidieaanvraag. De Provincie beslist binnen afzienbare termijn over de subsidieaanvraag;
4. De Gemeente stelt jaarlijks en bijdrage aan de Stichting ter beschikking voor de realisatie van de onder Artikel 1 genoemde doelstellingen. De bijdrage bedraagt voor 2024 honderdduizend euro (€ 100.000,-) inclusief BTW. Gezien de aangepaste looptijd van deze overeenkomst met Gemeente betreft dit bijdragen voor 2024 en 2025. Dit telkens op of omstreeks 1 januari van het betreffende kalenderjaar;
5. De bijdrage kan in overleg met Partijen jaarlijks worden geïndexeerd op basis van de Consumentenprijsindex (CPI) van het CBS waarbij geldt 2024 = 100;

6. Er bestaat geen terugbetalingsverplichting aan Partijen voor de bijdragen in het geval dat aan het einde van een boekjaar een surplus resteert. Een eventuele afrekening wordt opgesteld bij einde looptijd van deze SOK, behalve voor de Gemeente waarvoor als einddatum geldt 31 december 2025. Deze afrekening vindt dan plaats naar rato van de hoogte van de bijdrage van een Partij in het totaal. Dit artikel is niet van toepassing op de Provincie;
7. Indien een der Partijen er niet in slaagt om tijdig en/of volledig de toegezegde/verschuldigde financiële bijdrage te realiseren, hebben de overige Partijen het recht om deelname van deze Partij aan deze SOK bij aangetekend schrijven en met onmiddellijke ingang te beëindigen;
8. De bijdragen worden overgemaakt op het rekeningnummer van de Stichting;
9. Partijen zijn zich er van bewust dat de Stichting geen BTW terug kan vorderen bij de Belastingdienst.

Artikel 5 INHOUD / VORM VAN DE SAMENWERKING

1. De dagelijkse aansturing van de werkorganisatie vindt plaats door de directeur van NPHD;
2. De directeur NPHD legt verantwoording af aan de Stuurgroep via het bestuur van de Stichting;
3. Minimaal twee keer per jaar vindt er een overleg van de Stuurgroep plaats, waarin minimaal wordt besproken het jaarwerkplan, begroting en verantwoording over resultaten en besteding van middelen;
4. Partijen kunnen nadere afspraken maken die in voorkomend geval middels een bijlage aan deze SOK kan worden toegevoegd;
5. Per Partij wordt één contactpersoon aangewezen in het kader van de SOK;
6. Partijen kunnen in aanvulling op de onder artikel 3 beschreven financiële bijdragen, personele capaciteit aan de werkorganisatie ter beschikking stellen;
7. Minimaal één keer per jaar vindt er een overleg plaats tussen de Stuurgroep en de strategische partners waarmee een samenwerkingsovereenkomst is gesloten. De agenda van dat overleg wordt gezamenlijk bepaald.

Artikel 6 PUBLICITEIT / EXTERNE UITLATINGEN

1. Partijen overleggen vooraf over een publicatie- en promotiestrategie;
2. De Partij die het logo van de andere Partij(en) wenst te gebruiken voor het promoten van de samenwerking dient hiervoor vooraf schriftelijke toestemming te vragen en te krijgen van de andere Partij(en);
3. Partijen verplichten zich alle onder de verantwoordelijkheid van deze SOK vervaardigde (reclame) uitingen te (doen) staken dan wel (te) doen vernietigen zodra de samenwerking tussen Partijen is geëindigd.

Artikel 7 INTELLECTUEEL EIGENDOM

1. Het intellectuele eigendom van hetgeen één of meerdere Partijen inbrengen, blijft bij de Partij die het intellectuele eigendom heeft ingebracht;
2. Het intellectuele eigendom van hetgeen door deze SOK wordt gecreëerd, komt toe aan de Stichting;
3. Als de Stichting het in het vorige lid bedoelde intellectuele eigendom wil overdragen moet dit eerst worden aangeboden aan de andere Partijen;
4. Ongeacht het bepaalde in het voorgaande lid, dient voorafgaand aan overdracht aan een derde hiervoor schriftelijk toestemming gevraagd te worden aan Partijen;
5. Als één van de Partijen gebruik maakt van het intellectuele eigendomsrecht van een derde, staat de Partij die daarvan gebruik maakt ervoor in dat dit gebruik voldoet aan alle daaraan gestelde (wettelijke) vereisten.

Artikel 8 SAMENWERKING MET ANDERE PARTNERS

1. Minimaal één keer per jaar vindt het zogeheten Partneroverleg plaats met alle gebiedspartners. Daar wordt de voortgang van het uitvoeringsprogramma gepresenteerd, besproken en waar nodig aangepast;
2. De Stichting kan, als de overige Partijen daarmee schriftelijk instemmen, een samenwerkingsovereenkomst met een andere partner aangaan indien deze partner de doelstellingen van de Stichting onderschrijft en financieel of door middel van capaciteit wil bijdragen aan de realisatie van de doelstellingen van de Stichting.

Artikel 9 LOOPTIJD EN EVALUATIE

1. Deze SOK treedt in werking nadat deze door alle Partijen is ondertekend, maar niet eerder dan 1 januari 2024;
2. De einddatum van de SOK is 31 december 2028, behalve voor de Gemeente waarvoor als einddatum geldt 31 december 2025. De Gemeente geeft minimaal zes maanden voor 31 december 2025 aan of de samenwerking voor wat betreft deze SOK als dan niet verlengd wordt;
3. Deze SOK kan niet geheel of gedeeltelijk tussentijds worden opgezegd of beëindigd, anders dan als hiervoor bedoeld in artikel 4, 7^e lid;
4. De samenwerking wordt in ieder geval medio 2025 geëvalueerd, of zoveel eerder als daar aanleiding toe is. De evaluatie richt zich op:
 - a. de resultaten van de samenwerking als bedoeld in artikel 1;
 - b. de inspanningsverplichtingen van Partijen als bedoeld in artikel 3;
 - c. de financiële stand van zaken, waaronder de (dekking van de) begroting en de realisatie volgens jaarrekening en tussentijdse verantwoordingsrapportages;
5. Partijen treden minimaal zes maanden voordat de looptijd van de SOK is verstreken in onderling overleg en bepalen of, en zo ja hoe, zij hun samenwerking verder vormgeven. Dat doen zij vanuit het lange termijn c.q. continuïteits-perspectief voor de Stichting.

Artikel 10 OVERIG / SLOTBEPALINGEN

1. Deze SOK bevat al hetgeen Partijen in verband met het onderwerp daarvan zijn overeengekomen behoudens voor zover anders uit deze SOK volgt. Met ingang van het tijdstip waarop deze SOK in werking treedt, eindigen alle eerdere overeenkomsten en afspraken die Partijen daarover eerder mochten hebben gesloten respectievelijk gemaakt. De overwegingen en beschreven doelen vormen een onlosmakelijk deel van deze SOK. (Sub)kopjes in deze SOK dienen het gemak van de lezer en hebben geen zelfstandige betekenis. Verwijzingen naar Partijen omvatten tevens verwijzingen naar hun rechtsoptvolgers onder algemene of bijzondere titel;
2. Deze SOK kan slechts gewijzigd worden door een door alle Partijen ondertekend document;
3. Geen van Partijen wordt geacht afstand te hebben gedaan van haar rechten in verband met een inbreuk of tekortkoming onder deze SOK, tenzij een dergelijke afstand schriftelijk is gedaan en door de Partij jegens wie afstand wordt gedaan schriftelijk is aanvaard. Een dergelijke afstand kan nimmer worden uitgelegd als een afstand ter zake een andere of uit de eerdere inbreuk of tekortkoming voortvloeiende inbreuk of tekortkoming onder deze SOK;
4. Geen van Partijen is gerechtigd (een deel van) haar rechten en/of verplichtingen ingevolge deze SOK over te dragen of te bezwaren aan een andere (rechts)persoon c.q. derde partij;
5. Indien een bepaling van deze SOK nietig, niet rechtsgeldig of niet uitvoerbaar blijkt te zijn, laat zulks het overige bepaalde in deze SOK onverlet en komen Partijen een vervangende bepaling overeen die qua inhoud en strekking de nietige, niet rechtsgeldige of niet uitvoerbare bepaling het dichtst benadert, gelet op de intentie van Partijen bij deze SOK;
6. Deze SOK kan individueel worden ondertekend door Partijen in verschillende exemplaren (in een volstrekt identieke versie), met hetzelfde rechtsgevolg alsof deze SOK is ondertekend door alle Partijen in één exemplaar;
7. Op deze SOK is Nederlands recht van toepassing;
8. Alle geschillen die voortvloeien uit of verband hebben met deze SOK worden exclusief beslecht, in eerste instantie of in kort geding, door de bevoegde rechter te 's-Gravenhage;
9. De verplichtingen die de publiekrechtelijke partijen (Provincie, Gemeente) in deze overeenkomst aangaan, laten de bevoegdheden en de beleidsruimte van de publiekrechtelijke partijen bij het uitvoeren van haar publiekrechtelijke taken onverlet. De publiekrechtelijke partijen zijn hiervoor niet aansprakelijk, indien de publiekrechtelijke taakuitvoering van de publiekrechtelijke partijen resulteren in handelingen en/of besluiten die nadelig kunnen zijn voor hetgeen Partijen in deze overeenkomst zijn overeengekomen.

Voor akkoord getekend door:

Dunea N.V.

namens deze
naam: drs. W.M.E. Drossaert
functie: directeur
datum: 6 november 2023

.....

Staatsbosbeheer

namens deze
naam: ir. S. Thijsen BNT
functie: directeur
datum: 6 november 2023

.....

Provincie Zuid-Holland

namens deze
naam: ir. B.K. Potjer
functie: gedeputeerde
datum: 6 november 2023

.....

Gemeente Den Haag

namens deze
naam: R. Barker MSc
functie: wethouder
datum: 6 november 2023

.....

Stichting Nationaal Park Hollandse Duinen

namens deze
naam: drs. W.M.E. Drossaert
functie: voorzitter / bestuurder
datum: 6 november 2023

.....